

Referanser:

Arkivsak: 24/01730-4

Utllysning av diakonale innovasjonsmidler 2026

Sammendrag

Kirkerådet har i flere år utlyst innovasjonsmidler til diakonale tiltak. Hensikten med utlysningen er å stimulere menigheter til utprøving av ideer til tiltak som svarer på utfordringer og muligheter i lokalsamfunn i stadig endring.

Denne saken inneholder forslag til innretningen på utlysningen for 2026.

Forslag til vedtak

Kirkerådet lyser ut diakonale innovasjonsmidler 2026 i tråd med innretningen beskrevet i saksdokumentet.

Saksorientering

Bakgrunn

Innovasjonsmidler diakoni er et viktig strategisk verktøy i arbeidet med å virkeliggjøre de ni punktene i Den norske kirkes strategi 2022-2029. Diakonale tiltak må hele tiden være nyskapende i møte med de utfordringer og muligheter som oppstår i et samfunn og en verden i endring. Hensikten med denne utlysningen er å stimulere til nyskaping, samskaping og innovasjon i Den norske kirkens diakonale arbeid. Diakoni er praksis som oppstår i møter mellom kirke, mennesker og lokalsamfunn, og nyskaping av praksis må vokse frem og utvikles i praksis.

I 2025 lyste Kirkerådet ut innovasjonsmidler til tiltak med fokus på nyskaping, samskaping og kunnskapsutvikling. Kirkerådet mottok 89 søknader om innovasjonsmidler. Åtte prosjekter ble innvilget tilskudd på til sammen 3 460 000 kroner.

Mange av søknadene fra 2025 beskriver ønsker og behov for å styrke menighetens diakonale arbeid gjennom kjente diakonale tiltak som fungerer godt andre steder. Dette reflekterer et stort behov for å styrke det diakonale arbeidet over hele landet. Tiltak som allerede er kjent i andre menigheter oppfyller imidlertid ikke kriteriene for denne utlysningen. Tilskudd til faste stillinger finansiert gjennom budsjettgruppe 2 gir mer forutsigbare rammevilkår lokalt. Det viktigste virkemidlet for styrking av det diakonale arbeidet er opprettelse av flere faste diakonstillinger. I prinsippet er det slik et dilemma hvor mye midler som skal tildeles gjennom denne type utlysninger. Budsjetttrammen for innovasjonsmidler diakoni er imidlertid lav, og en eventuell omdisponering av innovasjonsmidler diakoni til budsjettgruppe 2 vil ha svært begrenset betydning med tanke på behovet for å styrke det diakonale arbeidet generelt.

Søknadene fra 2025 viser at den sentrale ressursen i utviklingen av det diakonale arbeidet er de ansatte. De fleste prosjektene er toårige, og muligheten for ansettelse innenfor rammen av denne utlysningen som i 2025 var på maksimalt 600 000 kroner per prosjekt, er svært begrenset. I år foreslås det en økning til maksimalt 800 000 kroner per prosjekt. Med en totalramme på 1,6 millioner kroner, gir en ramme på 800 000 kroner per prosjekt mulighet for å støtte minst to prosjekter. Dersom en ønsket å styrke muligheten for å bruke midlene til ansattressurser, kunne en vurdere å øke rammen til 1,6 millioner kroner og potensielt støtte bare ett prosjekt. En utfordring med ansettelse av en prosjektmedarbeider i en større stillingsprosent kan imidlertid være videreføringen av tiltaket etter at prosjektet avsluttes.

I løpet av årene disse midlene har vært utlyst har Kirkerådet sett flere eksempler på at støtte med relativt små beløper har gitt menigheter muligheter til å gjennomføre en god idé i praksis. Vestfossen kirkehage og Vedgruppa i Bamble¹ er to av prosjektene som fikk støtte fra innovasjonsmidler diakoni i 2023 og som nå arbeider med evaluering og muligheter for videreføring av tiltakene de har utviklet. Det blir spennende å følge med på hvordan disse tiltakene kan sikres økonomisk fremover. Uavhengig av hva som skjer når prosjektperioden er over, har tiltak verdi mens de pågår, og de er en viktig kilde til læring og nye relasjoner.

Tidligere utlysninger har vist at det er stor variasjon i kvaliteten på søknadene. Søknader skal vurderes på kvaliteter ved tiltaket som presenteres, på nyskaping, samskaping og muligheter for gjennomføring, og ikke primært på kvaliteten ved søknaden som sådan. Søknadene må likevel være av en viss kvalitet for å vise at tiltaket som presenteres svarer på et behov eller en mulighet i samfunnet, at den er faglig forankret, at søknaden er forankret i stab og menighetsråd eller fellesråd og at det er sannsynlig at tiltaket vil kunne gjennomføres.

I forbindelse med utlysningen for 2026 vil det bli arrangert et webinar som gir veiledning i hvordan utvikle og skrive en god søknad. Innovasjon, samskaping og

¹ Det er laget en kort videosnutt finansiert av OU-midler som presenterer Vedgruppa i Bamble. [Samskaping i Bamble, Telemark: Vedgruppa on Vimeo](#)

kunnskapsutvikling er vanskelige begreper, og undervisning omkring disse begrepene vil være en viktig del av webinarret. Styrket forståelse av disse begrepene er diakonal kompetanseutvikling.

Det har tidligere vært mulig for andre aktører som samarbeider med menigheter eller fellesråd å søke på innovasjonsmidler diakoni. I 2025 mottok Kirkerådet søknader fra mange ulike aktører. Kirkens SOS, KABB og VID vitenskapelige høyskole er blant søkerne som fikk innvilget sine søknader i 2025. Det kan være vanskelig for menigheter og fellesråd å konkurrere med større aktører når søknadene skal vurderes. Siden hensikten med utlysningen er å stimulere til nyskaping og samskaping i menighetene, avgrenses målgruppen for utlysningen i 2026 til menigheter og fellesråd.

I tråd med satsningen på ungdom, prioriterte utlysningen i 2025 tiltak rettet mot ungdom. For 2026 er det avsatt egne strategiske midler for å styrke satsningen mot ungdom og unge voksne, og i utlysningen av innovasjonsmidler diakoni i 2026 er ikke målgruppens alder blant søknadskriteriene.

Det vil kun være en liten andel av søknadene som innvilges. Arbeidet med en søknad kan likevel ha stor verdi. Søknadsprosessen kan stimulere til nyskaping, samskaping og kunnskap- og kompetanseutvikling i menighetene. Noen av søknadene beskriver tiltak som kanskje kan gjennomføres uten tilføring av ekstra midler. I andre tilfeller vil prosessen skape et engasjement som gir motivasjon til å utforske muligheter for finansiering gjennom andre inntektskilder. Slik kan utlysningsprosessen ha en verdi i seg selv.

Innretning av utlysningen

Under følger forslag til konkret utlysningstekst:

Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.² Diakonale tiltak må hele tiden være nyskapende i møte med de utfordringer og muligheter som oppstår i et samfunn og en verden i endring.

Formål

Innovasjonsmidlene skal bidra til utvikling av menigheten i lokalsamfunnet og tiltak som realiserer en satsning på diakoni i Den norske kirke. Innovasjonsmidlene skal gå til tidsavgrensede prosjekter og tiltak i menigheter som styrker innovasjon, samskaping og kunnskapsutvikling. Søker oppfordres til å knytte søknaden til faglitteratur og forskningsmiljøer.

Kriterier

Prosjektene skal

- være nyskapende, ved å etablere noe nytt, ved å sette sammen kjente elementer på en ny måte eller ved å videreutvikle nye aspekter ved allerede eksisterende arbeid.

² [plan-for-diakoni_rev2020.pdf](#)

- initiere eller utvikle samhandling eller samskaping med andre aktører. Aktuelle samarbeidsaktører kan for eksempel være kommunale, frivillige, ideelle eller andre religiøse aktører.
- bidra til diakonal kunnskapsutvikling gjennom systematisk dokumentasjon, refleksjon og evaluering. Søknaden kan gjerne knyttes til eksisterende faglitteratur, til plan for diakoni, eller til bærekraftsmålene.
- ha overføringsverdi til andre menigheter og lokalsamfunn. Prosjektene må beskrive en plan for systematisk dokumentasjon, refleksjon og evaluering av prosjektet.

Rammer og frister

- Utlysningen kunngjøres i mars 2026.
- Økonomisk ramme for denne utlysningen er kr 200 000 - 800 000,- per prosjekt for hele prosjektperioden.
- Prosjektene skal ha en egenandel på minimum 5 prosent. Faste ansattes arbeidsinnsats regnes ikke som egenandel.
- Det gis primært støtte til ett- og toårige prosjekter.
- Alle søkere må bruke det elektroniske søknadsskjemaet i søknadsverktøyet eapply.
- Søknadsfristen er 30. september 2026 kl. 12.
- Alle søkere får svar innen 30. november 2026. Det gis ikke begrunnelse for avslag.
- Innvilgede prosjekter offentliggjøres på Den norske kirkes nettsider.
- Utbetaling vil skje innen utgangen av 2026.
- Søkere som får innvilget sin søknad forplikter seg til årlig rapportering i søknadsverktøyet eapply.

Hvem kan søke

- Menigheter og kirkelige fellesråd kan søke alene eller sammen med andre. Det vil være en styrke om eventuelle samarbeidspartnere er involvert i arbeidet med søknaden, slik at prosjektet er samskapende fra begynnelsen.
- Tidligere søkere kan søke igjen.

Økonomiske/administrative konsekvenser

I budsjettet for 2026 er det avsatt 1,6 millioner kroner til innovasjonsmidler diakoni. Administrasjon av utlysningen, med behandling av søknadene og oppfølging av evaluering og rapportering, gjennomføres innenfor eksisterende stillinger.